

Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma:	4.Kf.700.438/2025/5.
A felperes:	felperes (cím1)
A felperes képviselője:	ügyvédi társulás (cím2, eljáró ügyvéd: dr. Szikszai Márta egyéni ügyvéd)
Az alperes:	Miniszterelnökség (cím3)
Az alperes képviselője:	ügyvédi iroda (cím4, eljáró ügyvéd: dr. ifj. Balsai István)
A per tárgya:	közszolgálati jogviszony megszüntetéséből származó közigazgatási jogvita elbírálása
A fellebbezést benyújtó fél:	az alperes (11. sorszám alatt)
A fellebbezéssel támadott határozat:	Fővárosi Törvényszék 48.K.701.318/2025/10. számú ítélete

Í t é l e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 779.780 (hétsszázhetvenkilencezer-hétszáznyolcvan) forint másodfokú perköltséget.

A fellebbezési illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A fellebbezés alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes 1997. augusztus 15. napján létesített közalkalmazotti jogviszonyt; 2018. szeptember 1. napjától kormánytisztviselői jogviszony keretében – áthelyezés folytán – az alperes állományában foglalkoztatták; e jogviszonya – jogfolytonosságának megállapítása mellett – 2019. március 1-jei hatállyal kormányzati szolgálati jogviszonnyá alakult át. Ezen időponttól a kiemelt h. államtitkár munkáját segítve a titkárságon titkársági referens beosztást töltött be; a havi illetményét 2024. január 1. napjától 920.000 forintban állapították meg. Ugyanezen időszakban a felperes házastársa az alperes titkárság főosztályát vezette.

[2] Az alperes 2024. szeptember 30. napján – az ügyfélkapun megküldött – szám1. iktatószámú munkáltatói intézkedéssel a felperes jogviszonyát – érdemtelenésre hivatkozással – a kormányzati igazgatásról szóló 2018. évi CXXV. törvény (a továbbiakban: Kit.) 105. § (1) bekezdés a) pontja, 107. § (2) bekezdés a) pontja, valamint 109. § (2) bekezdés a) pontja alapján azonnali hatályú felmentéssel megszüntette. Indokolása szerint olyan tények jutottak a tudomására, amelyek alapján a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.) 376. § (2) bekezdése értelmében a felperes szakmai vezetői álláshelyen foglalkoztatott házastársa ellen feljelentést tett; a felperes erre tekintettel érdemtelennek minősül: a munkahelyén kívül olyan magatartást tanúsított, amely alkalmas arra, hogy a foglalkoztató kormányzati igazgatási szerv jóhírnevét vagy a jó közigazgatásba vetett bizalmat súlyosan rombolja.

[3] A felperes munkáltatói intézkedés ellen benyújtott közszolgálati panaszát a Közszolgálati Döntőbizottság (a továbbiakban: KDB) a határozatszám1 számú határozatával elutasította. Megállapította, hogy a felperes házastársa által tanúsított magatartás nemcsak érdemteleniséget eredményezett, hanem bűncselekmény megvalósulását is felvetette. A civil kapcsolatok és társadalmi konzultáció helyettes államtitkár alá tartozott a panaszos házastársa által vezetett főosztályának a tevékenysége, miközben a felperes a szakmai irányító munkáját segítő, a teljes helyettes államtitkárság működésére rálátást biztosító titkárságon látta el feladatait. Az alperes hierarchikus rendszeréből adódóan a titkárságon foglalkoztatott felperes megítélése alkalmas arra, hogy az államtitkárság egészének (valamennyi beosztottjának) a megítélését közvetlenül befolyásolja. A felperes titkárságon betöltött helyzetéből adódóan fennállt annak a lehetősége, hogy hozzáférjen esetleges bizonyítási eszközökhöz, a feltételezett bűncselekmény nyomaihoz. A bemutatott anonimizált feljelentés tartalmazta, hogy a miniszternek feladatkörében eljárva jutottak tudomására olyan információk, amelyek alapján feljelentést tett. A mellékelt boríték másolaton látható, hogy azt a Készenléti Rendőrség Iroda 2024. szeptember 30. napján érkezett. A bűncselekmények megelőzéséhez és felderítéséhez fűződő közérdekekkel ellentétes lett volna, ha az alperes a megszüntető okiratban feltárja azt a magatartást, amely a büntetőeljárás során a nyomozás tárgyát képezheti. A munkáltató a Be. 376. § (3) bekezdésében foglalt – a bűncselekmény nyomainak és bizonyítási eszköz megőrzésére vonatkozó – kötelezettségére tekintettel indokolt volt, hogy a felmentés napján a felperes a munkavégzési helyéül szolgáló épületbe már ne léphessen be, a munkavégzési eszközéhez (hivatali számítógéphez), illetve az ügyiratokhoz ne férhessen hozzá.

A kereset, a védírat

[4] A felperes pontosított keresetében az alperest – a jogviszonya jogellenes megszüntetésére hivatkozással – tizenöt havi illetményének megfelelő, 13.800.000 forint átalánykártérítés és annak 2024. október 1. napjától esedékes kamata megfizetésére kérte kötelezni. Hivatkozása szerint az intézkedés indokolása – az MK 95. számú állásfoglalásban írt követelményrendszert is alapul véve – nem világos, mivel hiányzik belőle, hogy az alperes a hozzátartozójával szemben mely – a Kit. 109. § (1) bekezdésében írtaknak megfelelő – magatartása miatt tett feljelentést, és az miképp függ össze az ő magatartásával. Ezen nem változtat a KDB-hez csatolt feljelentés borítékmásolata sem; az annak alátámasztására, hogy a feljelentés a házastársának magatartásával összefügg, nem alkalmas; az a büntetőeljárás megindításához szükséges tényállításokat nem tartalmaz; annak megindításáról egyebekben tudomással nem bír. Az intézkedés indokolása nem okszerű, mert ha a feljelentés a hozzátartozó érdemtelenységére vezet is, az alperes részéről kifogásolható magatartást nem jelölt meg. Sérelmezte továbbá, hogy az alperes védekezési lehetőséget nem biztosított számára.

[5] Az összecszerűség körében hivatkozott arra, hogy az intézkedés kiszolgáltatott helyzetbe hozta, bizonytalanságban tartja, korábbi (munkahelyi) megbecsültségét lerombolta, kilátásait a közszolgálat terén aláásta. A hozzátartozó foglalkoztatása ugyanaznap szűnt meg, és egyikük sem kapott semmilyen juttatást, amely az újabb munkahely megtalálásáig jövedelemként szolgálhatott volna.

[6] Az alperes védiratában a kereset elutasítását kérte, annak jogalapját és összecszerűségét is vitatva. Indítványozta, hogy az elsőfokú bíróság a feljelentés tartalmának közlése céljából a nyomozóhatóságot keresse meg.

Az elsőfokú bíróság ítélete

[7] Az elsőfokú bíróság ítéletében az alperest – a jogviszony jogellenes megszüntetése miatt – a kereseti kérelem szerinti 13.800.000 forint átalánykártérítés és kamata, valamint 876.300 forint perköltség megfizetésére kötelezte. Döntését a Kit. 107. § (2) bekezdés a) pontjára, (3) bekezdésére, 109. § (1) bekezdésére, (2) bekezdésére, (4) bekezdésére, 116. § (5) bekezdésére, a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 6:47. §; 6:48. §-aira alapította. A perben azt vizsgálta, hogy a felmentésre ténylegesen fennálló, valós tények, világosan megfogalmazott indok alapján került-e sor, valamint abból a jogviszony megszüntetése okszerűen következik-e. A felmentés indokolása a világosság követelményének nem felel meg, ha annak szövegéből nem állapítható meg, hogy a munkáltató a felmentést ténylegesen mely tényekre alapította; ha annak indokolása túl általános, homályos, hiányos vagy tömör. A perbeli felmentés e követelménynek nem felelt meg, ugyanis az kizárólag azt tartalmazta, hogy olyan tények jutottak az alperesi munkáltató tudomására, amelyek miatt a felperes házastársa ellen feljelentést tett; ennek okán pedig a felperes magatartása a munkáltató jóhírnevét vagy a jó közigazgatásba vetett bizalmat súlyosan rombolja. Az intézkedés a felperes magatartására egyediesített indokolást nem adott; a feljelentés tényéből nem derül ki, hogy a felperes miért érdemtelen a hivatása gyakorlására, ennél fogva védekezési lehetőségei is korlátozottak voltak. A Kit. 109. § (2) bekezdés a)

pontja alkalmazása körében arra hivatkozott, hogy a feljelentés ténye az érdemtelenység miatti felmentést önmagában nem alapozza meg; annak indoka ugyanis kizárólag a kormánytisztviselő magatartásában, illetve munkavégzésében megnyilvánuló bizonyítható tény lehet. Az indok valósága a konkrét tények hiányában nem volt vizsgálható. Emiatt mellőzte az alperes bizonyítási indítványát is. Az indokolás mellőzésének vagy korlátozásának nem volt jogszerű indoka, annak jogszabályi alapját ugyanis az alperes a perben nem tudta megjelölni. Az érdemtelenység miatti megszüntetés esetére a Kit. e körben kivételszabályt nem tartalmaz. A Kit. 109. § (4) bekezdésében írt védekezési lehetőség teljesülését nem vizsgálta, mivel a felmentésből az érdemtelenység oka nem derült ki. A felperes által igényelt átalánykártérítés a jogszabályi keretek közé esik, figyelemmel volt arra, hogy a felperes 1997. év óta dolgozott a közszférában; 6 évet töltött az alperesnél; a jogviszonyának megszüntetése a karrierjében törést jelentett. Azt is a mérlegelése tárgyává tette, hogy a jogviszony megszüntetésére indokolás nélkül, súlyosan jogsértő módon került sor, és a – jogviszony megszüntetésének módjára tekintettel – a felperes újabb kormányzati szolgálati jogviszonyt három éven át nem létesíthet. Nem tartotta figyelembe vehetőnek az alperes nyomozati érdekre tett hivatkozását. Végezetül azt is az értékelési körébe vonta, hogy a felperes házastársa jogviszonyának megszüntetésére ugyanazon a napon, ugyanazon okból került sor, a jövedelmeik egy időben történő kiesése a családra rendkívüli teherként nehezedik.

A fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem

[8] Az alperes fellebbezésében elsődlegesen az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését, az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását, másodlagosan az elsőfokú ítélet megváltoztatását és az átalánykártérítés mértékének a felperes kéthavi illetménye összegére történő leszállítását, a kamatfizetési kötelezettség mellőzését és az elsőfokú perköltség összegének 438.150 forintba történő mérséklését kérte. Megsértett jogszabályi rendelkezésként a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 78. § (1) bekezdését, a Kit. 107. § (3) bekezdését, valamint 116. § (5) és (6) bekezdéseit jelölte meg. Hivatkozása szerint a perbeli felmentésből egyértelműen kitűnik, hogy a felperes munkájára a továbbiakban a feljelentés miatt nem kívánt igényt tartani; e tényeket a büntetőeljárás lefolytatásához, a bűncselekmények hatékony megelőzéséhez fűződő közérdek védelme miatt nem állt módjában közölni. Habár a Kit. 107. § (3) bekezdése a felmentés indokolását a kormányzati igazgatási szerv számára főszabályként előírja, azonban az ágazati jogszabályi rendelkezéseket kizárólag önmagukban értelmezni és alkalmazni nem lehet; azok teljes jogrendszerben betöltött helyére minden esetben figyelemmel kell lenni. Az elsőfokú bíróság a Kp. 78. § (1) bekezdésében foglaltakat is megsértette, amikor a nyomozóhatóság megkeresése iránt nem intézkedett; e mulasztása az ügy érdemére – a másodfokú eljárásban nem orvosolható módon – kiható eljárási szabályszegésnek minősül, és mint olyan az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését vonja maga után. Az átalánykártérítés elsőfokú bíróság által kiszabott mértéke eltúlzott; a perbeli esetben nem önkényesen, hanyagságból vagy rosszhiszeműen járt el, ezért súlyos jogsértés a terhére nem értékelhető. A felperes házastársa jogviszonyának ugyanazon napon, ugyanazon okból történő megszüntetése kapcsán kiemelte, hogy az elsőfokú bíróság tévedett, amikor e tényeket a házaspár előnyére kétszeresen értékelte. A megítélt összeg azon okból is eltúlzott, hogy a felperes házastársa javára tizenkét havi illetményt ítél meg, pedig a házastárs tizenegy évet dolgozott a közszférában, és nem ügyintéző, hanem vezető beosztású

volt. A késedelmi kamatfizetésre kötelezést ugyancsak jogszabálysértőnek tartotta. E körben kifejtette, hogy átalánykártérítés esetén késedelemről nincs szó; ezen ítéleti rendelkezés a Ptk. 6:47. § és 6:48. §-aival ellentétes, továbbá a Kit. 116. § (5) bekezdésébe ütközik. A felperes javára megítélt elsőfokú perköltség összegét is vitatta, annak eltúlzott mértékét hangsúlyozva.

[9] A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte. Hivatkozása szerint az elsőfokú bíróság – a kialakult ítélkezési gyakorlatnak megfelelően – megalapozottan jutott arra a következtetésre, hogy a perbeli felmentés a Kit. 107. § (3) bekezdésében foglalt világosság követelményének nem felel meg; a valóság és okszerűség követelményének való megfelelési vizsgálat pedig az előbbi feltétel hiányában nem végezhető el. A Kit. szerinti felmentés indokolásával szemben támasztott követelmények teljesülését a bűncselekmények hatékony és eredményes felderítéséhez fűződő közérdek nem írhatja felül; ugyanis nem létezik olyan jogszabályi rendelkezés, ami azt a kormányzati szerv munkáltató számára lehetővé tenné; továbbá ilyen szabályra az eljárás során az alperes maga sem hivatkozott. Az alperes által kifejtett értelmezés a kialakult bírói gyakorlattól teljesen idegen; alapvető jogbiztonsági kérdéseket vet fel, hiszen annak elfogadása esetén a kormánytisztviselők jogviszonyát a felmentési okok ismertetése nélkül bármikor meg lehetne szüntetni. Az elsőfokú bíróság az alperesi bizonyítási indítvány teljesítését alappal mellőzte, hiszen a személyével összefüggő cselekmény elkövetésére utaló információt, adatot a KDB előtti eljárás során csatolt anonimizált feljelentés sem tartalmazott. Az alperesnek a per során a felmentésben szereplő tény valóságát és okszerűségét kellett volna igazolnia; de konkrétumok hiányában a valóság és okszerűség bizonyítása kizárt. E körben hivatkozott továbbá arra is, hogy a nyomozóhatóság a felmentését követően a házastársát azóta sem kereste meg. Igénye nem volt eltúlzottnak tekinthető; az elsőfokú bíróság az átalánykártérítés mértékének meghatározása során okszerűen mérlegelt; az alperes által elkövetett jogsértés rendkívüli súlyúnak; a közérdekre hivatkozása pedig alaptalannak minősül. Az a körülmény, hogy az alperes a házastársa jogviszonyát is jogellenesen szüntette meg, a jogsértést súlyosbítja, mivel a munkáltató azzal nyilvánvalóan tisztában volt, hogy a keresőtevékenységük azonos időpontban való megszüntetésével a családjukra még nagyobb teher nehezedik. Az átalánykártérítéshez kapcsolódó késedelmi kamat igény tekintetében arra hivatkozott, hogy a kártérítés a károsodás bekövetkeztekor nyomban esedékes; tekintve, hogy a jogsértés a felmentés közlésekor bekövetkezett, e követelése ugyancsak megalapozottnak minősül. Az alperesnek az elsőfokú perköltség mérséklése körében előadott kérelmével összefüggésben azt kifogásolta, hogy a fellebbezés arra vonatkozó indokolást nem tartalmazott; annak mértéke egyébként sem eltúlzott.

A Fővárosi Ítéltábla döntése és annak jogi indokai

[10] A fellebbezés – az alábbiak szerint – nem alapos.

[11] A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú ítéletet a Kp. 108. § (1) bekezdésében foglaltak alapján a fellebbezés és fellebbezési ellenkérelem keretei között vizsgálta felül, amelynek eredményeként megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a felperes jogviszonyának azonnali hatályú megszüntetését a helyesen felhívott jogszabályi rendelkezések megfelelő

alkalmazásával, a Kúria e tárgykörben hozott határozatainak figyelembevételével megalapozottan minősítette jogellenesnek; az annak jogkövetkezményeként alkalmazott átalánykártérítés mértékét – körütekintő mérlegelést követően – a jogsértés súlyával arányban állóan határozta meg; továbbá a tőkeösszeg után járó késedelmi kamatfizetési kötelezettségről, annak kezdő időpontjáról, valamint az elsőfokú perköltség összegéről is jogszerűen rendelkezett; az ítéletének indokait részletesen kifejtette, amellyel a másodfokú bíróság szintén egyetértett.

[12] Az ítéltábla mindenekelőtt kiemeli, hogy az alperes a felperes jogviszonyát a Kit. 107. § (2) bekezdés a) pontjára hivatkozással – érdemteleniségre alapított felmentéssel – azonnali hatállyal azért szüntette meg, mert olyan tények jutottak tudomására, amelyek alapján a Be. 376. § (2) bekezdésében foglaltakra tekintettel a felperes házastársával szemben feljelentést tett; ami alapján megállapítható, hogy e magatartás az érdemteleniség Kit. szerinti törvényi tényállását a felperes vonatkozásában is kimeríti.

[13] A fellebbezés a Kp. 100. § (2) bekezdés b) pontja alapján a beadványokra vonatkozó általános szabályokon túlmenően tartalmazza az azt megalapozó jogszabálysértést, a jogszabályhely pontos megjelölésével, illetve azt a közzétett kúriai határozatot és annak azon részét, amelytől az ítélet jogkérdésben eltér. A Kp. 104. § (1) bekezdése szerint a másodfokú bíróság a fellebbezés vizsgálata során a keresetlevél vizsgálatának szabályai szerint jár el. Ha a fellebbezés nem felel meg a 100. § (2) bekezdésében foglaltaknak vagy más okból kiegészítésre, kijavításra szorul, az elnök intézkedik a hiányok pótlása iránt. A 100. § (2) bekezdés b) pontja tekintetében azonban hiánypótlásnak nincs helye. A Kp. 104. § (2) bekezdése értelmében, ha a fellebbezésben tartalmilag helyesen történik hivatkozás a jogszabálysértés tényére, de a megsértett jogszabályhely megjelölése téves, ezen okból a fellebbezés nem utasítható vissza. A Kúria a Kp. 100. § (2) bekezdés b) pontját értelmezve a Kf.VII.39.266/2021/11. számú ítéletében (K-KJ-2021-681) kifejtette, hogy a közigazgatási bírósági eljárásban a fellebbezési kérelem egymással szorosan összefüggő kötelező tartalmi kellékei a jogszabálysértés és a megsértett jogszabályhely megjelölése, valamint annak kifejtése, hogy a fél milyen bírósági döntést kér. A Kúria már korábban (Kfv.VII.37.422/2020/8., Kfv.VII.37.651/2020/6.) rámutatott arra, hogy ezeknek az együttes törvényi feltételeknek a fél akkor tesz eleget, ha egyrészt a megsértett jogszabályhelyet konkrétan megjelöli, másrészt a hivatkozott jogszabálysértést tartalmilag is körülírja, az arra vonatkozó jogi álláspontját kifejti, vagyis, ha a jogszabálysértésre való hivatkozása indokai is ismerteti. A tartalmi elemek hiánya vagy fogyatékosága esetén ugyanis a Kúria nem kerül abba a helyzetbe, hogy egzakt módon megismerhesse azt az okot vagy okokat, amelyek miatt a fél a jogerős határozatot jogszabálysértőnek tartja. Emellett a fellebbezési kérelem e tartalmi elemei meghatározzák a fellebbezési eljárás tartalmi és perjogi kereteit. A Kúria ezen álláspontját számos, például a Kfv.III.45.002/2024/6. számú ítéletében (K-KJ-2024-273) is fenntartotta, és alkalmazta.

[14] Az alperes fellebbezésében az elsőfokú ítélettel szemben eljárási és anyagi jogi kifogásokat is megfogalmazott, azt állítva, hogy az a Kp. 78. § (1) bekezdését, a Kit. 107. § (3) bekezdését, 116. § (5) és (6) bekezdéseit sérti. Az elsőfokú perköltséget érintően annak eltúlzott mértékére hivatkozott, ahhoz megsértett jogszabályhelyet nem társított; a nyomozóhatóság megkeresésének elmulasztása körében felhívott, a Kp. 78. § (1) bekezdése

folytán alkalmazandó, a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvényben (a továbbiakban: Pp.) szereplő – azaz konkrét eljárási szabálysértésre utaló – jogszabályhelyet szintén nem jelölt meg. Minthogy az alperes a fellebbezésében az elsőfokú bíróság által a felperes javára megítélt perköltség tekintetében csupán olyan nyilatkozatot tett, hogy azt eltúlzott mértékűnek tartja, annak jogszabályi alapját csak a másodfokú tárgyaláson jelölte meg, azzal összefüggő érveit nem fejtette ki, ezért a másodfokú bíróság e fellebbezési kérelmet érintő vizsgálatot – a fentiekben kifejtetteket figyelembe véve – nem folytathatott. Az alperes a Kp. 78. § (1) bekezdésének megsértését is alaptalanul állította, hiszen az ezen hivatkozásán nyugvó Pp.-beli szabályt a fellebbezésében egyáltalán nem jelölt meg; így az ítéltábla érdemi vizsgálatot e körben sem végezhetett. Egyebekben megjegyzi, hogy a felperes fellebbezési ellenkérelmében helytállóan hivatkozott arra, hogy az elsőfokú bíróság a nyomozóhatóság megkeresését célzó alperesi bizonyítási indítványt alappal mellőzte, ugyanis bizonyításnak csak konkrét tényekre vonatkozóan van helye; a beszerezni kért anonimizált feljelentésben – a felek által sem vitatottan – konkrét felperesi magatartás nem került megjelölésre, így annak vizsgálata okafogyottá és szükségtelenné vált.

[15] Az ítéltábla ezt követően az elsőfokú ítélet anyagi jogi jogszabályoknak való megfelelését vizsgálta.

[16] Az elsőfokú bíróság a helyesen megállapított tényállás alapján az alperes által is felhívott törvényi rendelkezések helyes értelmezésével és alkalmazásával vonta le azt a következtetést, hogy a Kit. 107. § (3) bekezdésére alapított felmentés jogellenes, annak indokolása a jogszabályban előírt világosság követelményének nem felel meg, ugyanis abból egyértelműen nem állapítható meg, hogy az alperes konkrétan mely tényekre és körülményekre alapítva döntött a felperes jogviszonyának megszüntetéséről. A Kúria jelen ügyben is irányadó határozataiban (Kf.VII.39.245/2020/4., Kf.VII.45.095/2022/6., Kf.VII.45.096/2022/6., Kf.VII.45.097/2022/6.) több alkalommal kifejtette, hogy a felmondási (felmentési) indok világosságának megítélése során az indokolás egészének, lényegében a teljes szövegnek jelentősége van. Az e körben kialakult következetes és egységes bírói gyakorlat szerint – melynek kiindulópontját az MK 95. számú állásfoglalás adja – az írásban közölt felmondásból (felmentésből) a munkáltatói intézkedés okának világosan ki kell tűnnie, ha az a törvényi követelményeknek nem felel meg, a bíróság a jogviszony megszüntetésének jogellenességéről dönt. E törvényi követelménynek a felmondás (felmentés) indokolása abban az esetben felel meg, ha az tartalmazza azokat a konkrét tényeket, illetve körülményeket is, amelyekre a munkáltató a felmentést alapította. Mint ahogyan arra az ítéletében az elsőfokú bíróság is helytállóan hivatkozott, a felmentési ok részletes leírása nem szükséges, a körülményekhez képest elegendő az ok összefoglaló megjelölése is. A törvénynek az írásbeli indokolási kötelezettségre és a felmentés okának világosságára vonatkozó alakíságokkal az a célja, hogy a kormánytisztviselő azokat az okokat, amelyekre a munkáltató a felmentést alapítja, a közlés után nyomban megismerhesse és ellenőrizhesse, annak eredményéhez képest az indokolást lehetősége legyen vitatni, illetve cáfolni. Nem világos az az indokolás, amely nem öleli fel azokat a tényeket és körülményeket, amelyekből kitűnne, hogy a kormánytisztviselő munkájára a továbbiakban miért nincs szükség, ezért számára nem nyújt lehetőséget sem azok ellenőrzésére, sem pedig a közszolgálati jogvitára való felkészülésre. Ilyen megítélés alá esik különösen a tartalmatlan, közhelyszerű indokolás, amikor a munkáltató általánosságban hivatkozik a foglalkoztatott nem megfelelő munkavégzésére, képességeinek hiányára, de ilyennek minősül a perbeli esetben közölt indokolás is, ugyanis –

konkrét cselekmény megjelölésének hiányában – a büntetőfeljelentés tényének közlése egy jogszerű munkáltatói intézkedéshez nem elegendő; az érdemtelenségre vonatkozó absztrakt jogalkotói akaratot e hivatkozás az adott esetre nem konkretizálja.

[17] A szabályozás lényege a fent írtakon túlmenően az is, hogy a munkáltató indokolás nélkül nem szüntetheti meg a jogviszonyt, ha pedig felmondja azt, az indokolásnak komolynak és meggyőzőnek kell lennie. Ehhez pedig az szükséges, hogy a foglalkoztatott képességeivel, a jogviszonnyal összefüggő magatartására alapított felmentési ok valós és okszerű legyen. A felmentési oknak a valósága mellett egyszersmind okszerűnek is kell lennie, amihez csak a foglalkoztatott és nem a hozzátartozójának betudható magatartás vizsgálatával lehet eljutni. Az indok okszerűségéből lehet ugyanis megállapítani azt, hogy a foglalkoztatott munkájára valóban nincs szükség. A jelen esetben azonban ez a követelmény sem teljesült, mivel az alperes a felmentő iratban nem a felperes, hanem annak házastársa jogviszonnyal összefüggő magatartására hivatkozott.

[18] Az alperest a perbeli felmentés kapcsán indokolási kötelezettség terhelte, ezért azon érvelését, miszerint a büntetőeljárás lefolytatásához és a bűncselekmények felderítéséhez fűződő közérdek e kötelezettségét megelőzi, az ítéltábla nem fogadta el, a fentieken túlmenően azon oknál fogva sem, mivel azt ágazati jogszabályi rendelkezés nem támasztja alá; az eljárás során arra vonatkozó szabályt az alperes sem jelölt meg. A perbeli esetben az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg tehát, hogy a felmentés nem tartalmazott olyan indokolást, amelyből a felperes jogviszonya megszüntetésének oka egyértelműen megállapítható lenne, a felperes magatartásához, munkavégzéséhez fűződő tény nem nevezett meg, ezért az intézkedése jogellenesnek minősült. Kizárólag a törvényi rendelkezések szövegének idézése és a feljelentés tényének megjelölése alapján a felperes nem kerülhetett abba a helyzetbe, hogy megismerje azokat a rá vonatkozó és egyben egyediesített konkrét tényeket, illetve körülményeket, amelyekre a munkáltató a felmentését alapította.

[19] Az alperes fellebbezésében megalapozatlanul hivatkozott arra is, hogy az elsőfokú bíróság az átalánykártérítés összegét a Kt. 116. § (5) bekezdésében meghatározott szempontok alapján eltúlzott mértékben állapította meg, ugyanis e törvényi rendelkezés értelmében a kormánytisztviselő részére az átalánykártérítés összegét az eset összes körülményeinek, így különösen a jogsértés és annak következményei súlyának mérlegelése alapján kell megállapítani; annak mértéke legalább két, legfeljebb huszonnégy havi illetménynek megfelelő összeg lehet. A Kp. 78. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 279. § (3) bekezdése szerint a bíróság a kártérítés vagy egyéb tartozás összegét, ha az a szakértői vélemény vagy más bizonyíték alapján nem állapítható meg, a per összes körülményeinek mérlegelésével, a belátása szerint határozza meg. A Pp. 279. §-ához fűzött indokolás szerint a szabad bírói mérlegeléstől el kell határolni a szabad belátás szerinti döntést; a bíróságnak erre kizárólag akkor van lehetősége, ha az összecszerűség bizonyítás útján nem állapítható meg. A szabad belátás alkalmazására csak az objektív bizonyíthatatlanság esetén kerülhet sor. Ez a szabály nem alkalmazható akkor, ha a releváns tény a fél oldaláról bizonyítható lenne, de elmaradt a szükséges bizonyítás, vagy az nem igazolta a tényállás valóságosságát. Az összecszerűséggel összefüggésben a törvény példálózó felsorolása alapján az eset összes körülménye körében különösen a jogsértés és

annak következményei súlyának van jelentősége. A jogsértés súlyának értékelése elsősorban a munkáltató – a jogviszony jogellenes megszüntetése során tanúsított – magatartásának mérlegelését jelenti; a jogellenesség jogkövetkezményei súlyának értékelésekor a mérlegelés körébe tartozó – az eset egyéb sajátosságainak szem előtt tartása mellett – egyik körülmény lehet a kormánytisztviselő által elszenvedett vagyoni és nem vagyoni hátrány, azonban az átalánykártérítés a köztisztviselőt a jogkövetkezmények súlyának értékelése (a nem vagyoni hátrány) alapján akkor is megillette, ha a jogellenes megszüntetéssel összefüggésben vagyoni kára nem keletkezett. A perbeli esetben a jogsértés súlya körében kizárólag a felmentési jog gyakorlásával összefüggésben tanúsított munkáltatói magatartás (a felmentés indokolásának a hiánya miatt bekövetkezett súlyos jogsértés), a jogsértés jogkövetkezményei körében pedig a felperesnek a hosszú ideje fennálló közszolgálati jogviszonya, a közszolgálatban való elhelyezkedésének három évi időtartamra való kizárása értékelhetők, valamint az a körülmény, hogy a felperes házastársa jogviszonyának megszüntetésére ugyanazon a napon, ugyanazon okból került sor; az azonos időben történő jövedelemkiesések a családot kétséget kizáróan még nehezebb anyagi helyzetbe sodorták, mint ahogyan arra az elsőfokú bíróság az ítéletének indokolásában maga is rámutatott.

[20] Az ítéltábla megállapította, hogy az átalánykártérítés mértéke tekintetében az elsőfokú bíróság a felek által hivatkozott valamennyi mérlegelési szempontot figyelembe vette, azokat – a felperes tizenöt havi illetményével azonos mértékben meghatározva – megfelelően értékelte, ezért az alperes kirívóan okszerűtlen mérlegelésre történő hivatkozása alaptalannak bizonyult. E körben kijelenthető, hogy a felperes és a hozzátartozója igénye egymástól függetlenül megítélhető. A felperes és házastársa jogviszonyának egyidőben történő megszüntetése az alperes döntésének következménye, mely a felek közti fennálló családi viszonyokra tekintettel szükségszerűen kölcsönösen kihat az érintettek megélhetésére, azaz helytálló értékelési szempontnak minősül az, hogy a jogviszony megszüntetése szükségszerűen hátrányosabb, amennyiben a házastársa jogviszonya is megszüntetésre kerül. Az előterjesztett átalánykártérítési igény felperesenként ítélandó meg, nincs szó tehát kétszeres értékelésről, ha a bíróság ugyanazt a körülményt külön jogalanyok tekintetében veszi figyelembe. Az sem alapozza meg az eltúlzott mértékű átalánykártérítést, ha annak számítása során a hosszabb időszakot felölelő foglalkoztatotti jogviszonyt veszik alapul; peradat, hogy a felperes korábbi, 1997 óta fennálló jogviszonyait is elismerték a kormánytisztviselői jogviszonya létesítésekor, melyre tekintettel az elsőfokú bíróság ezen mérlegelési szempontot jogszerűen alkalmazta.

[21] Az alperes fellebbezésében az átalánykártérítés után járó késedelmi kamat kiszabását is kifogásolta; az ítéltábla ezen hivatkozását sem fogadta el. E körben kiemeli, hogy a foglalkoztatási jogviszonyok szabályozásának alapját képező ágazati jogszabály, a 2012. június 30. napjáig (a perbeli időszakot megelőző időben) hatályban volt a Munka Törvénykönyvéről szóló 1992. évi XXII. törvény 100. § (5) bekezdése akként rendelkezett, hogy a jogviszony jogellenes megszüntetése esetén a jogviszony lezárására a jogvita során meghozott ítélet jogerőre emelkedése napján kerül sor, ezáltal a jogkövetkezményként alkalmazandó átalánykártérítési összeg után késedelmi kamat nem jár. A perbeli ügy ugyan a Kit.-en alapul, azonban annak rendelkezései értelmezése során a 2012. július 1. napjától hatályos, a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény szabályozási módszertanát követve kijelenthető, hogy az új jogszabályi környezetben a jogviszony a jogellenes munkáltatói intézkedés közlésének napján zárul le. Tehát ez az értelmezés a jelen perre is

vonakoztatható, amelyre tekintettel az átalánykártérítés a jogviszony megszüntetésével (azaz annak jogellenes közlésével) válik esedékessé, ezért a késedelmi kamat a Kit. 116. § (5) bekezdése, a Ptk. 6:47. és 6:48. §-a alapján az esedékesség időpontjától jár (Kúria Mfv.I.10.009/2020/4.); ezért az alperes annak megfizetésére 2024. október 1. napjától kezdődően köteles.

[22] A Fővárosi Ítéltábla mindezekre tekintettel az elsőfokú ítéletet a Kp. 109. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

[23] A másodfokú bíróság a Kp. 99. § (3) bekezdése alapján a 35. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó Pp. 83. § (1) bekezdése értelmében kötelezte a pervesztes alperest a felperes másodfokú eljárásban felmerült perköltségének megfizetésére, annak mértékét a Pp. 81. § (1)-(2) bekezdéseire, 82. § (3) bekezdésére, valamint a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi és kamarai jogtanácsosi költségekről szóló 17/2024. (XII. 9.) IM rendelet 3. § (1) bekezdésére figyelemmel ÁFA-val növelt mértékben állapította meg.

[24] Az alperes az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 5. § (1) bekezdés c) pontja alapján személyes illetékmentes, ezért a 1.104.000 forint fellebbezési eljárási illetéket a Kp. 99. § (3) bekezdése és 35. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 95. § (1) bekezdés c) pontjára és a Pp. 102. § (6) bekezdésére figyelemmel az állam viseli.

[25] Az ítélet elleni fellebbezés lehetőségét a Kp. 99. § (1) bekezdése zárja ki.

Záró rész

Budapest, 2026. április 21.

dr. Kecskés Zsófia s.k.	dr. Zakócs Ildikó s.k.	dr. Kincsesné dr. Szalai Kornélia s.k.
a tanács elnöke	előadó bíró	bíró